

Svar på "Landsmetsarkivets kartfrågelista 27"
Offerkast.

1-5 I nord vägen mellan Råke och
V. Torup, mellan Misterhults och Glissmossa byar
i Torups socken, ligger en stor sten intill
vägen. Inom lagom skothåll från stamen
uppe på höjden, finns ännu märken efter en stor
ris- och stentåg (småsten) som vägfarande
lagt i slutliga århundraden, året är dock okänt.
Berättarna, G. J. Svensson, har som pojke också
lagt ris på högen då han passerade detta minnes-
märke på väg till V. Torup med fore och stavlass.
För minnesmärket är beläget skots en präst
från Råke som varit i ansett församlingen Torup
vid offer gudstjänst, & en man, med okänt namn,
men med hemvist i Stearboke, hade ställt sig
vid den stora stenen på luren för att mörd och
räna prästen, vilket han också gjorde.

29

Då en illgärning utövades, eller en annan särskild händelse ägde rum, lade man upp en hög av diverna saker man kunde finna i närheten som ett bevis för sympati med sörjarens eller prästens oskyldiga händelse. Då berättelsen lade sig på högen, var denna till formen som en stor myrstack. Risen rullade undan år från år, dock var den lika stor i minnen och mytt vis lades på efterhand. På vintertid bröt man en krist från en buske eller ^{ett} häd och lade på högen.

På en tid vid vägen mellan Englups och Glarstors byar i Råne socken fanns vid berättelsen bann dom ett träskors rost mot en stor fura. På detta ställe lade en man blivit mördat och kristet rost till minne efter honom. Krosset krosser hölls av Englups bönder, som satte upp mytt då det gamla blev upprättat. Skivningen vid

minnismärket för äm i dag benämningens
"Korseliden" men knut har raktat ner och finns
ej mer. Vem som blivit mördad här är
ej känt ej heller när dödsk ägde rum.
Frågor 6-8 kan ej besvaras då berättelsen ej hört något
i den vägen.

9. Berättelsen om Mils Svansson brakt i Blakolms
Röke, kom en gång i (~~händelse~~) kontakt med ett
upphängt föremål i en stor enebuske. Då
hans "piga" skulle hämta bröd och gick vägen
förr fick hon syn på en massa hasslar och löskor
upphängda i den stora busken. Hon gick då hem
och berättade sin husband Mils Svansson, men när
han fick syn på samma vägen han ej röra tyget,
sy på den tiden var det mycket vidskeplighet
kvar i Göttinge bygden. Han begärde till en
allmänt känd klok gubbe som bodde i Hallaryd
Småland vid namn Anders Jansson, och berättade

om olycket i enebastuen. Anders Hansson
befallde honom gå hem och hämta hela "kryflet"
vilket han också gjorde. När den "kloke gubben"
fick tag i dosorna, rev han sönder dem
och kastade dem i spisen, där det fattade eld
och brann så det därmed uppe i skorstenen.
När gubben gjorde detta sade han: "Hade vi själva
tagit detta från första frigan hade vi snart varit
framfödda." Ty detta hade hans granne gjort
av avundsjuka mot honom, ty det var första
året Nils Svensson ägde lantgårderna. Gubben
hade förklarat att antingen hade folket eller
boskapen blivit sjuka och Nils Svensson själv
trängt upp till bygget. När vi nu kommer
hans är det bud från grannen sergeant Pettersson
som nu lider svårt kval för sitt förskavande, men
vi behöva ej skynda till honom hjälpa ty han kan
gott tänna på vad det är ett begäran sådant

5/

ACC. N:R M. 10633:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

holltyg." När Nils Svansson kom hem var det
bad från grannen som låg svårt sjuk och jämrade
sig i ett. Till slut gick Nils Svansson dit och
då blev grannen av med sjukdomen. Sedan
dess hade grannarna i god säng och alltid
då Sergeant Pettersson skulle hämta sin pension
i Ljungbyhed, fick Nils Svansson stjäla honom.